Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0101

Uloga skladištenja plina za osiguravanje opskrbe plinom prije zimske sezone

Amandmani koje je donio Europski parlament 8. svibnja 2025. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/1938 u pogledu uloge skladištenja plina za osiguravanje opskrbe plinom prije zimske sezone (COM(2025)0099 – C10-0041/2025 – 2025/0051(COD))[1]

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

[1] Predmet se vraća nadležnom odboru na međuinstitucijske pregovore u skladu s člankom 60. stavkom 4., četvrtim podstavkom (A10-0079/2025).

[Amandman 1 osim ako je drukčije navedeno]

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA*

na Prijedlog Komisije

UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2017/1938 u pogledu uloge skladištenja plina za osiguravanje opskrbe plinom prije zimske sezone

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Uredba (EU) 2022/1032 Parlamenta i Vijeća[1] donesena je kao odgovor na krizu opskrbe plinom i povećanja cijena bez presedana uzrokovana eskalacijom ***tekućeg neopravdanog i ničim izazvanog ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine*** od veljače 2022., što je Uniju potaknulo da djeluje koordinirano i sveobuhvatno kako bi se izbjegli potencijalni rizici koji proizlaze iz daljnjih poremećaja u opskrbi plinom.

(1a) S obzirom na aktualni rat Rusije protiv Ukrajine i u skladu sa strateškom obvezom Unije da okonča svoju ovisnost o ruskim fosilnim gorivima, države članice trebale bi se suzdržati od skladištenja plina ruskog podrijetla. U tom kontekstu Unija bi trebala poduzeti koordinirane i hitne

---

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označuje se podebljanim kurzivom; a brisani tekst oznakom ▌.

1 Uredba (EU) 2022/1032 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2022. o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009 u pogledu skladištenja plina (SL L 173, 30.6.2022., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1032/oj).

sankcije na uvoz i kupnju svog ruskog plina, uključujući ukapljeni prirodni plin (UPP). U izvješću mreže ENTSO-G „Izgledi opskrbe za zimu za razdoblje 2024. – 2025.” potvrđuje se da Unija može ostvariti svoje ciljeve skladištenja i održati sigurnost opskrbe bez oslanjanja na ruski plin provedbom kombinacije mjera, uključujući kontinuirano smanjenje potražnje. Stoga je potpuni embargo na ruski plin nužan i izvediv, a njegova brza provedba doprinijela bi jačanju energetske suverenosti i geopolitičke otpornosti Unije. **[Am. 7]**

(2) Uredbom (EU) 2022/1032 izmijenjena je Uredba (EU) 2017/1938 uvođenjem privremenog pravnog okvira za mjere koje se odnose na razinu punjenja podzemnih sustava skladišta radi jačanja sigurnosti opskrbe plinom u Uniji, posebno opskrbe plinom zaštićenih kupaca.

(3) Sustavi skladišta plina osiguravaju 30 % potrošnje plina u Uniji tijekom zimskih mjeseci, a dobro napunjena podzemna skladišta plina ***i smanjenje potražnje za plinom*** znatno doprinose sigurnosti opskrbe plinom jer pružaju dodatni plin u slučaju velikih poremećaja u potražnji ili opskrbi.

(4) Utvrđivanje obveznog cilja da se osigura da sustavi skladišta plina budu napunjeni do 90 % na 1. studenog (cilj punjenja), uz niz prijelaznih ciljeva za svaku državu članicu u veljači, svibnju, srpnju i rujnu ***sljedeće*** godine (krivulja punjenja), pokazalo se nužnim ***tijekom*** energetske krize izazvane ***ruskim agresivnim ratom protiv Ukrajine i time što Rusija upotrebljava opskrbu svojim*** plinom kao ***oružje,*** kako bi se: i. prebrodile nestašice u opskrbi plinom; i ii. smanjile nesigurnosti na tržištu i nestabilnost cijena.

(5) Unatoč znatnom poboljšanju stanja na tržištu plina u odnosu na razdoblje 2022. – 2023. stanje na europskom tržištu plina i dalje je loše***, a geopolitička situacija i dalje je nejasna***. Intenzivnije tržišno natjecanje za globalnu opskrbu UPP-om može povećati izloženost država članica nestabilnosti cijena. ▌U takvoj je situaciji uloga skladišta plina i dalje od presudne važnosti. ▌

(6) U skladu s Uredbom (EU) 2017/1938 obveza država članica da poštuju godišnju krivulju punjenja i osiguraju da se cilj punjenja ostvari do 1. studenog svake godine istječe 31. prosinca 2025.

(6a) Unija je od 2022. u znatnoj mjeri uspjela bolje osigurati opskrbu plinom povećanjem uvoza UPP-a od pouzdanih globalnih partnera te nastoji u potpunosti ukloniti ovisnost Unije o ruskim fosilnim gorivima, nadovezujući se na napredak postignut s planom REPowerEU. Unija je razvila nova postrojenja za uplinjavanje i lučke terminale te

istodobno uspostavila tržište ukapljenog plina kojim se osigurava snažna otpornost na moguće poremećaje u preostaloj ruskoj opskrbi iz plinovoda.

(6b) Kad je riječ o pouzdanosti dobavljača plina i zemalja koje opskrbljuju plinom potrebno je uzeti u obzir promijenjeno globalno političko okruženje.

(7) ***S obzirom na uspjeh Europe u smanjenju rizika za strukturu uvoza plina, općim okvirom za zadovoljavanje potreba Unije za prirodnim plinom mora se uspostaviti ravnoteža između energetske sigurnosti i povratka na tržišna načela. On stoga*** mora biti dovoljno fleksibilan tijekom sezone punjenja kako bi se omogućila brza reakcija na tržišne uvjete koji se stalno mijenjaju, a posebno kako bi se iskoristili najbolji uvjeti nabave ***radi smanjivanja cijena plina u Europi. Stoga bi cilj punjenja trebalo smanjiti na 83 %.***

(8) ***Kako bi se povećala stabilnost tržišta i ublažio rizik od neopravdane volatilnosti cijena koja bi mogla nastati zbog*** prijelaznih ciljeva punjenja, ***primjereno je osigurati veću fleksibilnost za punjenje skladišta.*** Države članice ***stoga bi trebale svake godine dostaviti okvirne planove punjenja koji bi prema potrebi mogli uključivati okvirnu krivulju punjenja te bi trebali*** sudionicima na tržištu omogućiti dovoljnu fleksibilnost punjenja skladišta tijekom cijele godine***, uzimajući u obzir Preporuku (2025)1481***.

(8a) Države članice trebale bi imati mogućnost odstupanja od cilja punjenja za najviše četiri postotna boda u slučaju nepovoljnih tržišnih uvjeta koji se, među ostalim, odnose na čimbenike kao što su ponuda i potražnja te tržišno natjecanje, ili trgovinskih aktivnosti koje ometaju troškovno učinkovito punjenje skladišta, što znatno ograničava sposobnost osiguravanja da se skladišta plina napune u skladu s ovom Uredbom.

(8b) Nadalje, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata kako bi za jednu sezonu punjenja izmijenila razinu dopuštenog odstupanja od četiri postotna boda na način da je poveća za dodatna četiri postotna boda u slučaju trajno nepovoljnih tržišnih uvjeta.

(8c) Kumulativni učinci fleksibilnosti i odstupanja iz ove Uredbe ne bi trebali smanjiti ukupne obveze punjenja skladišta na manje od 75 %.

(9) Komisijinom procjenom postojećeg okvira za energetsku sigurnost potvrđen je pozitivan učinak zahtjeva za punjenje skladišta na sigurnost opskrbe plinom te bi te pozitivne učinke trebalo zadržati

i nakon 2025. ***Produljenjem tih mjera ne bi se samo doprinijelo kontinuiranoj zaštiti sigurnosti opskrbe, već bi to bio i ključni instrument u nastojanjima Unije da ukloni svoju ovisnost o uvozu plina koji potječe iz Ruske Federacije.***

(9a) Ovom bi se Uredbom istodobno trebalo odgovoriti na trenutačne i buduće promjene na tržištima prirodnog plina te doprinijeti strateškom cilju smanjenja cijena energije i olakšati postupan povratak na tržišno utemeljene mehanizme za ponovno punjenje skladišta.

(9b) Kako bi se održala sigurnost opskrbe i odgovarajuća razina punjenja, Komisija bi trebala kontinuirano pratiti tržište i razmatrati metode koje bi mogle pomoći u postizanju cilja punjenja, primjerice primjenu mehanizama za agregiranje potražnje i zajedničku kupnju.

(10) Stoga je potrebno za dvije godine produljiti relevantne odredbe o punjenju skladišta plina kojima se osigurava predvidljivost i transparentnost u pogledu korištenja skladišta plina u cijeloj Uniji***, uz istodobno uvođenje određenog stupnja fleksibilnosti u ovu Uredbu***.

(10a) U skladu s predanošću Komisije boljoj regulativi i pojednostavljenju te odražavajući ukupno poboljšanje okvira Unije za energetsku sigurnost, u okviru praćenja usklađenosti s ovom Uredbom trebalo bi se više pouzdati u administrativne kapacitete država članica. Nadzorno opterećenje za Komisiju trebalo bi u skladu s tim smanjiti, uz prelazak na blaže obveze izvješćivanja i pojednostavljene postupke. Tim se pristupom jača načelo supsidijarnosti i izbjegava nepotrebna administrativna složenost te je on u skladu s Komisijinim nastojanjima za pojednostavljenje kako je navedeno u njezinu programu rada za 2025.

(10b) Komisija bi trebala pravodobno, a prije 2027., revidirati Uredbu (EU) 2017/1938 kako bi je se prilagodilo promjenjivom energetskom okruženju i kako bi se uzele u obzir buduće potrebe za skladištenjem plina. Među ostalim pitanjima, eventualnim bi se izmjenama trebala rješavati pitanja ograničenja trenutačne definicije „zaštićenih kupaca”, sprečavanja špekulacija na tržištima plina i špekulativnih aktivnosti kojima se umjetno povećavaju cijene, uloge mjera energetske učinkovitosti koje dovode do provjerljivog smanjenja potražnje za plinom i načina na koji bi države članice to mogle iskoristiti za daljnje povećanje fleksibilnosti te razmotriti okvir u kontekstu promjenjive kombinacije izvora energije koji će imati veću ulogu alternativnih izvora u odnosu na plin, kao što su obnovljivi izvori energije i vodik zajedno s ulogom energetske

učinkovitosti.

(11) Uredbu (EU) 2017/1938 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Uredbe (EU) 2017/1938

Uredba (EU) 2017/1938 ***mijenja se kako slijedi***:

1. u članku 2. točka 27. briše se;

2. članak 6.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim: „Cilj punjenja”;

(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Podložno stavcima od 2. do 5., .države članice postižu cilj punjenja od 83 % za zbirni kapacitet svih podzemnih sustava skladišta plina koji se nalaze na njihovu državnom području i izravno su povezani s tržišnim područjem na njihovu državnom području i za sustave skladišta navedene u Prilogu I.b do bilo kad između 1. listopada i 1. prosinca svake godine.”;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Neovisno o stavku 1. i ne dovodeći u pitanje obveze drugih država članica da napune dotične podzemne sustave skladišta plina, cilj punjenja za svaku državu članicu u kojoj se nalaze podzemni sustavi skladišta plina smanjuje se na količinu koja odgovara 32,28 % prosječne godišnje potrošnje plina tijekom prethodnih pet godina u toj državi č lanici.”;

(d) umeću se sljedeći stavci:

„5.a Neovisno o stavku 1. i ne dovodeći u pitanje obvezu drugih država članica da napune dotične podzemne sustave skladišta plina, države članice mogu odlučiti odstupiti od cilja punjenja utvrđenog u stavku 1. za najviše četiri postotna boda po državi članici ako su tržišni uvjeti nepovoljni za punjenje podzemnih sustava skladišta plina.

5.b U propisno opravdanim slučajevima trajno nepovoljnih tržišnih uvjeta i pod uvjetom da se ne ugrožava sigurnost opskrbe Unije i država članica, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi izmjene ove Uredbe povećanjem dopuštenog odstupanja za države članice, kako je utvrđeno u stavku 5.a, za najviše 4 postotna boda.

U svojoj procjeni Komisija posebno uzima u obzir razinu punjenja skladišta u državama članicama, globalnu opskrbu plinom, sezonske prognoze mreže ENTSOG u pogledu opskrbe i naznake manipuliranja tržištem. Može uzeti u obzir i mjere država članica, kao što je uvođenje mjera za smanjenje potražnje za plinom kojima se postiže ekvivalentno smanjenje upotrebe plina tijekom sljedeće sezone povlačenja.

5.c Države članice iz stavka 2. mogu pod istim uvjetima kao što su oni iz stavka 5.a odlučiti odstupiti za najviše 1,55 % ispod količine utvrđene u stavku 2.

5.d Prije primjene bilo kojeg odstupanja iz stavaka 5.a i 5.c svaka država članica savjetuje se s Komisijom i bez nepotrebne odgode dostavlja obrazloženje svoje odluke. Komisija odmah obavješćuje GCG o kumulativnim učincima svih odstupanja u skladu sa stavcima 5.a i 5.c i svim izravno pogođenim državama članicama.”;

(e) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Kako bi ostvarile cilj punjenja, države članice poduzimaju sve potrebne mjere i nastoje slijediti plan punjenja utvrđen u skladu sa stavkom 7.

7. Države članice koje imaju podzemne sustave skladišta plina Komisiji pravodobno podnose okvirni plan punjenja za cijelu kalendarsku godinu kako bi se postigao godišnji cilj punjenja skladišta plina utvrđen u stavku 1. Taj plan mora uključivati, u zbirnom obliku, tehničke informacije za podzemne sustave skladišta plina koji se nalaze na njihovu državnom području i biti izravno povezan s njihovim tržišnim područjem.”;

(f) stavak 8. briše se;

(g) stavci 10. i 11. zamjenjuju se sljedećim:

„10. Nadležno tijelo svake države članice kontinuirano prati usklađenost s ciljem punjenja utvrđenim u planu punjenja i redovito, a najmanje jednom mjesečno, izvješćuju Komisiju i GCG. Ako se predviđa da se cilj ne može ostvariti, nadležno tijelo bez odgode poduzima djelotvorne mjere za ostvarenje cilja. Države članice o poduzetim mjerama obavješćuju Komisiju i GCG.

11. U slučaju znatnog i trajnog odstupanja države članice od plana punjenja kojim se ugrožava postizanje cilja punjenja ili u slučaju odstupanja od cilja punjenja, Komisija prema potrebi, nakon savjetovanja s GCG-om i dotičnim državama članicama, toj državi članici ili drugim dotičnim državama članicama izdaje preporuku o mjerama koje se odmah moraju poduzeti kako bi se to odstupanje ispravilo ili kako bi se učinak na sigurnost opskrbe sveo na najmanju moguću mjeru, uzimajući u obzir, među ostalim, moguće nepovoljne tržišne uvjete i posebnosti država članica, kao što su tehničke značajke i veličina podzemnih sustava skladišta plina u odnosu na domaću potrošnju plina, sve manja važnost podzemnih sustava skladišta niskokaloričnog plina za sigurnost opskrbe plinom i postojeći skladišni kapacitet za UPP.

11.a Ako država članica ne postigne cilj punjenja iz stavka 1., čime se ugrožava sigurnost opskrbe Unije, Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuje plan punjenja za tu državu članicu za narednu godinu na temelju tehničkih informacija koje je dostavila svaka država članica i uzimajući u obzir procjenu GCG-a. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18.a stavka 2. Temelji se na procjeni općeg stanja sigurnosti opskrbe plinom i razvoja potražnje i ponude plina u Uniji i pojedinačnim državama članicama s ciljem zaštite sigurnosti opskrbe plinom.”;

3. članak 6.b mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim: „Provedba cilja punjenja”;

(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako

bi postigle cilj punjenja utvrđen na temelju članka 6.a. Pri osiguravanju da cilj punjenja bude postignut, države članice, kad je to moguće, prednost daju tržišnim mjerama.”;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Mjere koje države članice poduzmu na temelju stavka 1. ograničene su na ono što je potrebno za postizanje cilja punjenja. Te mjere moraju biti jasno definirane, transparentne, proporcionalne, nediskriminirajuće i provjerljive. Njima se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina, neopravdano povećavati cijene energije niti ugrožavati sigurnost opskrbe plinom drugih država članica ili Unije. Države članice o svim takvim mjerama obavješćuju Komisiju i GCG.”;

4. članak 6.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Država članica koja nema podzemne sustave skladišta plina osigurava da sudionici na tržištu u toj državi članici imaju uspostavljene aranžmane s operatorima podzemnih sustava skladišta ili drugim sudionicima na tržištu u državama članicama koje imaju podzemne sustave skladišta plina. U tim se aranžmanima predviđa upotreba, do 1. prosinca, skladišnih količina koje odgovaraju najmanje 15 % prosječne godišnje potrošnje plina države članice koja nema podzemne sustave skladišta plina tijekom prethodnih pet godina. Međutim, ako prekogranični transportni kapacitet ili druga tehnička ograničenja sprečavaju državu članicu koja nema podzemne sustave skladišta plina da u cijelosti iskoristi 15 % tih skladišnih količina, ta država članica skladišti samo onoliko plina koliko je to tehnički moguće.”;

(b) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice koje nemaju podzemne sustave skladišta plina dokazuju usklađenost sa stavkom 1. i o tome obavješćuju Komisiju.”;

(c) u stavku 5. prvi podstavak točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) osiguravaju da do 1. prosinca skladišne količine

odgovaraju barem prosječnoj upotrebi skladišnog kapaciteta tijekom prethodnih pet godina koja se utvrđuje, među ostalim, uzimajući u obzir protoke tijekom sezone povlačenja tijekom prethodnih pet godina iz država članica u kojima se sustavi skladišta nalaze; ili";

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Osim ako je drukčije navedeno u Prilogu I.b, u slučaju podzemnih sustava skladišta plina koji se nalaze u jednoj državi članici, koji nisu obuhvaćeni stavkom 5., ali koji su izravno povezani s tržišnim područjem druge države članice, ta druga država članica osigurava da između 1. listopada i 1. prosinca skladišne količine odgovaraju barem prosjeku skladišnog kapaciteta rezerviranog na odgovarajućoj prekograničnoj točki tijekom prethodnih pet godina.";

5. članak 6.d mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Operatori sustavâ skladišta izvješćuju nadležno tijelo u svakoj državi članici u kojoj se nalaze dotični podzemni sustavi skladišta plina i, ako je primjenjivo, subjekta kojeg je imenovala ta država članica (‚imenovani subjekt'), o razini punjenja kako je utvrđeno u skladu s člankom 6.a.

2. Nadležno tijelo i, ako je primjenjivo, imenovani subjekt svake države članice prate razine punjenja podzemnih sustava skladišta plina na svojem državnom području na kraju svakog mjeseca i bez bilo kakve odgode svakog mjeseca izvješćuju Komisiju o rezultatima. Nadležno tijelo uključuje i informacije o udjelu plina porijeklom iz Ruske Federacije koji se skladišti u toj državi članici, ako su takve informacije dostupne.

Komisija može, prema potrebi, pozvati Agenciju Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) da pomogne u takvom praćenju.";

(b) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. GCG pomaže Komisiji u praćenju cilja punjenja te izrađuje smjernice za Komisiju o odgovarajućim mjerama za osiguravanje bolje usklađenosti u slučaju da stope punjenja država članica ugrožavaju

ostvarenje cilja punjenja ili kako bi se osigurala usklađenost s ciljem punjenja.

4.a Komisija prema potrebi provodi mjere kojima se državama članicama pomaže u postizanju cilja punjenja, uključujući mjere za poticanje sudjelovanja u mehanizmu za agregiranje potražnje i zajedničku kupnju uspostavljenom u Uredbi (EU) 2022/2576 („AggregateEU”)* .

5. Države članice, a prema potrebi i Komisija, poduzimaju potrebne mjere kako bi ostvarile cilj punjenja te osigurale da sudionici na tržištu poštuju obveze skladištenja. Te mjere mogu uključivati dostatno odvraćajuće sankcije i novčane kazne, kao što su primjerene financijske sankcije.

_____

**** Uredba Vijeća (EU) 2022/2576 od 19. prosinca 2022. o jačanju solidarnosti boljom koordinacijom kupnje plina, pouzdanim referentnim vrijednostima cijena i prekograničnim razmjenama plina, (SL L 335, 29.12.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2576/oj).”;***

6. u članku 17.a stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(da) informacije o udjelu plina porijeklom iz Ruske Federacije pohranjenog u skladištima EU-a, koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 6.d stavkom 2.”;

7. u članku 22. četvrti stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2. točke od 27. do 31., članci od 6.a do 6.d, članak 16. stavak 3., članak 17.a, članak 18.a, članak 20. stavak 4. i Prilog I.b primjenjuju se do 31. prosinca 2027.”;

8. Prilog I.a briše se.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu prvog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* ***i od tog se dana primjenjuje***.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik